

Urinprøvetaking teknikk

Generelt

- Urinprøve ved mistanke om UVI skal helst tas av morgenurin, evt 4 t eller mer etter siste vannlating
- Husk å vaske underlivet godt før urinprøven tas, vask med nøytral såpe og skyll godt
- Husk å merke prøveglasset med navn og personnummer
- Prøven kan oppbevares inntil 1 – 2 timer i romtemperatur, og inntil 24 t i kjøleskap

Midtstrømsurinprøve

Hos en pasient som er kontinent og samarbeidende kan du samle 'midtstrømsurin'. Nedenfor beskrives innsamling av midtstrømsurin trinn for trinn.

Husk håndhygiene.

1. Åpne urininnsamlingsbeholderen uten å berøre innsiden av beholderen og lokket
2. Be pasienten vaske underlivet, eller hjelp pasienten med dette
3. La pasienten begynne å tisse på toalettet
4. Be pasienten om å slutte å tømme seg
5. Gi urinbeholderen til pasienten, be pasienten om å fylle den ca halvveis.
6. Ta urinbeholderen, lukk lokket

Inkontinent/sengeliggende/ikke samarbeidende pasient

Hos en pasient som er sengeliggende, inkontinent eller ikke samarbeidende, er det vanskelig å få tatt en midtstrømsurinprøve. Den prøvetakingsmetoden som gir best kvalitet på urinprøven i denne settingen, er egentlig engangskateterisering (Ren Intermitterende Kateterisering, RIK, se under).

Hvis dette ikke er mulig, er det viktig med god vask av underlivet før en tar prøve med bekken.

Det skal IKKE tas urinprøver av inkontinensutstyr (bleier e.l.) – disse er ALLTID forurenset.

Prøvetaking ved hjelp av steril engangs kateterisering

Husk håndhygiene

1. Urinrørsåpningen desinfiseres med vandig klorheksidin
2. Utfør eventuelt håndhygiene på nytt.
3. Ta på sterile hansker (avhengig av teknikk kan det være tilstrekkelig å benytte steril hanske bare på den hånden som fører kateteret)
4. Før inn kateteret
5. Den første urinen som kommer etter at kateteret er kommet inn i blæren kastes
6. Samle deretter nødvendig urinmengde i sterilt prøveglass
7. Ta av hanskene, utfør håndhygiene

Prøvetaking fra permanent urinkateter

Det kan ikke tas urin fra urinoppsamlingsposen fra en pasient med et inneliggende kateter.

Urinen må samles direkte fra kateteret. Gammelt kateter (ligget i 2 uker eller lengre) må fjernes og nytt kateter må legges inn før urinen samles. Dette er for å forhindre at mikroorganismer som er til stede på innsiden av kateteret, kommer i urinprøven.

Husk håndhygiene

Samling av urin fra inneliggende kateter trinn for trinn:

1. Plasser en arterieklemme før ballongfyllingspunktet for å klemme røret fra kateteret. La arterieklemmen sitte i omtrent 15 til 30 minutter før du tar urinen
1. (Etter 15 til 30 minutter)
2. Åpne urinsamlingsbeholderen uten å berøre innsiden av beholderen og lokket
3. Plasser et bekket under tilkoblingspunktet for urinoppsamlingsposen og kateteret
4. Koble urinoppsamlingsposen fra kateteret
5. La den første urinen renne ned i bekket
6. Klem igjen arterieklemmen på kateteret
7. Ta urinoppsamlingsbeholderen, hold kateteret over oppsamlingsbeholderen og fjern arterieklemmen fra kateteret. "Midtstrømsurin" er nå samlet (ca. 5 ml)
8. Klem igjen arterieklemmen på kateteret, vri lokket på urinoppsamlingsbeholderen, desinfiser kateterets tilkoblingspunkt, koble en urinoppsamlingspose til kateteret
9. Fjern arterieklemmen